

Kritik av debattinlägg om Krig och fred

För ett tag sedan (15/11 2025) publicerade *Dagens Nyheter* ett debattinlägg ”Kriget och freden – och allt vi glömde däremellan”. Författarna var tre kända vänsterprofiler: Dror Feiler, Göran Greider och Torbjörn Tännsjö.¹

De tre är kritiska mot den upprustning som idag genomförs i stort sett hela Europa och som motiveras med ett alltmer hotfullt Ryssland. De menar att upprustning i själva verket ökar krigsriskerna, och att den dessutom är onödig, eftersom Europa med USA i ryggen redan är starkare ekonomiskt och militärt än Ryssland.

Nedan återges två artiklar som kritiserar *DN*-inlägget: den första är hämtad från *Flamman*, och den andra från Ukrainasolidaritets Facebook-sida. Författarna till dessa inlägg är båda medlemmar i Ukraina-solidaritet.

Tillägg 12/11 2025: Debattinlägget har sedan nedanstående skrevs även kommenterats utförligt av *Aftonbladet*-journalisten Peter Kadhammar, se:

[Putin och Trump får stöd av svenska författare](#)

Jan Czajkowski

Feiler, Greider och Tännsjö har fel: Europas upprustning är enda garanten för fred

Ur *Flamman* 19/11 2025

På *DN Debatt* den 15 november vänder sig Dror Feiler, Göran Greider och Torbjörn Tännsjö i texten ”Kriget och freden – och allt vi glömde däremellan”, mot ökningen av de svenska försvarsanslagen.

De menar att det är en illusion att ett stärkt försvar ökar tryggheten eftersom ”samma resonemang förs på motsatt håll. Varje sida betraktar den andra med växande misstro. Ju mer vi rustar, desto mindre blir tryggheten.”

Då borde väl också gälla att en total avrustning av det svenska försvaret skulle öka tryggheten? Underförstått tycks artikelförfattarna mena att upprustningen i Europa är ett meningslöst nollsummespel där ingen egentligen vill ha krig.

Om samma resonemang gäller för Rysslands krig mot Ukraina framgår inte.

Idag är det avgörande för Sveriges och Europas försvar att ge Ukraina vad de behöver för att kasta ut angriparen.

Vidare skriver de: ”Militarismen har nu svept med sig samtliga partier i Sverige. Den är inte bara en politik, utan en ideologi – och den utgör i sig ett hot mot demokratin.” Om samtliga partier nu hotar den svenska demokratin, då är det tydligen bara de som tycker som artikelförfattarna som verkligen står upp för demokratin. Och försvaret av demokratin verkar då handla om att blidka Ryssland genom att rusta ned det svenska försvaret.

De som argumenterar på det här sättet brukar noga undvika att göra jämförelsen med andra världskriget. Och kanske verkar det inte särskilt trovärdigt att hävda att nazisternas Tyskland

---

¹ Se [Kriget och freden – och allt vi glömde däremellan](#)

hade låtit bli att försöka underkuva Europa om bara övriga länder hade rustat ned?

Men om man fortfarande anser att det var rätt att bjuda militärt motstånd mot Tyskland, varför är det så svårt att inse att Europa idag faktiskt hotas av ett Ryssland under en högerextrem diktator som på allt fler punkter påminner om Hitler?

Jämfört med EU är Ryssland visserligen en ekonomisk dvärg. Ingen tror nog heller att Ryssland skulle försöka sig på att starta ett krig mot hela Europa samtidigt. Men skulle Ukraina besegras, kan mycket väl de baltiska staterna stå på tur. Kommer hela Nato då att sätta in alla resurser för att försvara lilla Litauen? Man kan tvivla på det, med tanke på hur senfärdiga Europa varit när det gäller att ge Ukraina det stöd som behövs för att slå tillbaka mot Ryssland.

Det är märkligt att artikelförfattarna samtidigt som de motsätter sig den konventionella upp- rustningen av Europa, avvisar en tilltro till "terrorbalansen som garant för evig fred". Har det gått dem förbi att det är just insikten om att Europa inte längre kan gömma sig under USA:s kärnvapenparaply som fått de europeiska regeringarna att förstå att man faktiskt måste stärka det konventionella försvaret? Donald Trumps politik borde ha fått oss att en gång för alla inse att USA inte är någon pålitlig partner när det gäller Europas överlevnad.

Detta förstår Ryssland mycket väl. På rysk TV uppmanar Putins propagandister på bästa sändningstid till kärnvapenattacker, inte bara mot Ukraina, utan mot de europeiska stor- städerna som ett sätt att avgöra kriget. Även om man kan betrakta sådana utspel som ett sätt att skrämma upp Europa till att upphöra med stödet till Ukraina, så borde det vara dags att alla inser att det inte är genom eftergiftspolitik i Chamberlains anda som Ryssland kommer att hejdas.

Jan Czajkowski

Medlem i Ukraina-solidaritet.

Hans Ödman

Kritik av debattinlägg i DN

Tidigare publicerat av Ukrainasolidaritet.

Den 15 november skrev Dror Feiler, Göran Greider och Torbjörn Tännsjö en artikel på DN Debatt.

Artikeln i DN påstår saker som jag inte håller med om:

1) Man påstår att rustningarna i världen drivs av "en militaristisk ideologi". Jag vill påstå att den drivs av reella motsättningar mellan olika stater av ekonomisk, politisk såväl som ideologisk karaktär.

2) I stället för att hänvisa till kunniga personer angående bedömningar av rustningarna påstår man att de är "livsfarliga". Under Kalla kriget låg Sverige 3-4 % av BNP på militärutgifter, nu strävar man mot 3,5% + 1,5% på civilförsvaret. Dessutom påstår man att 2,4% som läggs idag är "mer än tillräckliga". Några försök att belägga påståendet saknas.

Inte heller berättar man hur man kan påstå att det "väl matchar Rysslands". Att Ryssland under många år upprustat samtidigt som Europa, och inte minst Sverige, nedrustat nämns inte.

3) Man påstår att Ryssland knappast utgör ett akut hot mot Sverige. Så är det sannolikt, men

står frågan så inskränkt nationalistiskt? Ska vi strunta i att Ryssland ockuperat 20% av Ukraina och vägrar varje vapenstillestånd och fredsförhandlingar? Putin anser att Ukraina saknar existensberättigande. Att såväl Moldavien som Estland, Lettland och Litauen fruktar att bli nästa stat som ockuperas av sin stora granne i öster tycks man strunta blankt i.

4) Man påstår i artikeln att NATO med USA är överlägset Ryssland, men nämner inte att man knappast kan lita på att USA under Trump ingriper om någon stat i Europa blir angripet. Funnes en hänvisning till beräkningar av vad som skulle krävas av förstärkning av militära krafter i Europa skulle det kunna med respekt kunna bedömas.

5) Artikelförfattarna drar sig heller inte för att använda klimatkrisen och välfärden som argument mot rustningar, samt att de dessutom är ett hot mot demokratin. Ja, man skriver också att enigheten är ”påtvungad”, också detta utan argument. Vad som skulle kunna hända om man inte rustar upp lämnas utan avseende. Att så många f d satellitstater i Östeuropa sökt och fått medlemskap i NATO grundas på en rädsla för att åter bli ockuperade nämns över huvud taget inte. De har erfarenhet av vad 45 års stalinistisk diktatur innebär.²

6) Skribenterna ställer frågan om ”terrorbalansen som garant för evig fred” och antyder ”att om den verkligen fungerade skulle vi inte behöva rusta konventionella styrkor alls”. Utgör inte kriget i Ukraina exempel på just denna möjlighet? Men visst, hade inte Ukraina 1994 litat på att Ryssland håller undertecknade avtal och behållit sina kärnvapen så hade kanske kriget där aldrig ägt rum. Som bekant undertecknade Ryssland, Storbritannien och USA en garanti för Ukraina som oberoende stat och Ukraina lämnade över sina kärnvapen till Ryssland.³

Ensidig nedrustning av kärnvapen från någon part är självklart en enorm risk att utsättas för övergrepp från den som vägrar nedrusta. Ryska talesmän för regimen har som bekant hotat med kärnvapen. Det är självklart att sträva efter ömsesidig nedrustning av fr a kärnvapen, och generellt, men det måste ske ömsesidigt och kontrollerat.

Lästips

Det som lett till att man i Europa beslutat att kraftigt rusta upp beror på att man upplever ett akut hot från Putins Ryssland, samtidigt som mycket tyder på att man inte längre kan förlita sig på stöd från USA om Ryssland skulle angripa något Nato-land. Och att Ryssland inte är främmande för något sådant är inget som Moskva sticker under stol med, tvärtom så har man under flera år sagt det öppet i ryska massmedia. Man vill i en eller annan form återupprätta Storryssland, som gick förlorat när Sovjetunionens bröt samman 1991, dvs man vill återskapa den ryska intressesfär som då gick förlorad, genom annekteringar (bl a Ukraina) och genom att skapa lydstat. För att uppnå det är man beredd att starta krig. Invasionen av Ukraina är ett exempel på det. Man har också under flera år fört en alltmer omfattande hybridkrigföring i Europa (GPS-störningar, IT-attacker, drönar-provokationer, kabelbrott i Östersjön, sabotage av olika slag – t ex nyligen mot polska järnvägen, påverkansoperationer m m).

Här följer länkar till texter som tar upp olika aspekter av detta problem, främst med Ukraina som exempel:

Clara Apt: [Rysslands hotfulla Ukraina-retorik](#). Sammanställning av ett stort antal hotfulla citat.

Martin Fahlgren: [Rysstroll och desinformation](#)

---

² Se: [Natos utvidgning i Östeuropa – så gick den till](#).

³ Om detta, se [Budapestuppgörelsen 1994](#)

Felix Levin: [Hotet från rysk imperialism och Putins regim](#) (rysk socialist)

Carl Mirra: [Inte en tum, om det inte är från Lissabon till Vladivostok](#)

Vladimir Putin: [Om den historiska enheten mellan ryssar och ukrainare](#)
[Vart går Ryssland? Olycksbådande ideologiska tendenser](#) (artikelsamling)

Timofej Sergejtsev: [En rysk plan för folkmord på Ukrainas folk](#)